N°. 221. 1852.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

VRIJDAG 17 SEPTEMBER.

NEDERLANDEN.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

De Minister van Finantien, in ervaring gekomen zijnde dat men steeds voortgaat met den verboden invoer van Belgische koperen muntstukken, zoo als weder onlangs is gebleken uit eene bekeuring door de ambtenaren der in- en uitgaande regten aan de Belgische grenzen gedaan, waarschuwt bij deze, een ieder, zich te onthouden van den verboden invoer van Belgische koperen muntstukken, als zijnde het den ambtenaren met ernst aanbevolen, gestrengelijk daartegen te waken.

's Gravenhage, den 31sten Mei 1852.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

MINISTERIEN VAN BUITENLANDSCHE ZAKEN EN VAN FINANTIEN.

De Minister van Buitenlandsche Zaken en de Minister van Finantien brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat bij het verdrag van handel en scheepvaart met *Pruissen* en de verdere Staten van het Duitsche Tolverbond, van den 31sten December 1851, ten aanzien van fabrikanten en kooplieden van een der Staten van de contracterende partijen alsmede van hunne handelsreizigers, welke in den anderen Staat aankoopen doen voor de behoeften hunner nijverheid, en er bestellingen met of zonder monsters opdoen, *doch zonder met koopwaren rond te venten*, is bepaald, dat de Nederlandsche onderdanen, die in het Tolverbond reizen, hetzij voor eigen rekening, hetzij voor die van een Nederlandsch huis, ter zake van hun handel geene andere regten zullen betalen dan een patentregt van 8 thalers jaarlijks als maximum, in elken Staat van het Tolverbond, en dat in alle gevallen, waarin in een of ander der Staten van het Tolverbond het wettig tegenwoordig bestaand patentregt voor Nederlandsche onderdanen minder dan 8 thalers bedraagt, dat regt niet zal kunnen worden verhoogd.

Dat om zich het genot van deze gunsten te verzekeren, de belanghebbenden gehouden zijn zich te vervoegen bij den burgemeester hunner gemeente, door wien hun de daartoe vereischt wordende verklaring zal worden afgegeven.

's Gravenhage, den 14/25sten Junij 1852.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
VAN SONSBEECK.
De Minister van Finantien,
VAN BOSSE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De Prins-President heeft eergisteren, den 14den, zijne reis aangevangen, en is, volgens eene telegraphische tijding, des avonds van dien dag te Bourges aangekomen, onder het gejuich der toegestroomde bevolking van de geheele omstreek.

In den *Moniteur* leest men de volgende aanschrijving van den kardinaal-aartsbisschop van Bourges aan de geestelijken zijner kerkprovincie: » Bij het bezoek van den Prins-President te Bourges zal ongetwijfeld de bevolking dezer landstreek zich beijveren hem hare opregte en eerbiedige toegenegenheid te komen betuigen, en zij zal zekerlijk gaarne zien dat hare herders haar bij de vervulling van dezen pligt vergezellen. Dit is gewis ook uw eigen wensch, mijnheer de pastoor, en het zal u een genoegen zijn er aan te voldoen, voor zooveel met de vervulling uwer andere pligten bestaanbaar is. Het zal het voor mij een geluk wezen, aan het doorluchtige staatshoofd eene geestelijkheid te kunnen voorstellen van zoo wijze inzigten en zoo uitstekende gezindheid, en die zoo wel hare heilige roeping begrijpt. Gij zult met ons bidden dat God al des Prinsen schreden zegene, en zijne wenschen met de onze vervulle, door hem alle middelen te geven om, in het belang der godsdienst en der burgermaatschappij, de heilvolle taak te kunnen volbrengen die hij zoo roemrijk en zoo gelukkig heeft aangevangen."

Het voornaamste der aan het regtswezen gewijde Parijsche dagbladen berigt het volgende: » De aan het hoofd der veiligheids-dienst staande politiecommissaris, die den Prins-President op zijnen togt bestendig moet voorafwezen, ten einde te zien of de tot zijne dienst betrekkelijke maatregelen van bijzondere voorzorg stipt zijn uitgevoerd, is een dag voor des Prinsen afreis, naar Bourges vertrokken. Hij heeft reeds vroeger de reizen van het staatshoofd medegemaakt, en heeft ditmaal slechts drie van zijne voornaamste agenten medegenomen."

Er zijn, naar het schijnt, in de steden die de President bezoeken zal, bijzondere maatregelen genomen jegens de zich aldaar ophoudende politiek verdachte personen die tot een gedwongen verblijf in een bepaald oord verwezen of onder toezigt der hooge politie gesteld zijn. Te Marseille althans is eene aanschrijving van den departements-prefect openbaar gemaakt, tot waarschuwing van begenadigde veroordeelden » die de hun hebbelijk geworden woeligheid weder mogten aan den dag leggen of regeringloosheid kweekende begrippen belijden". De prefect verklaart hun dat hij in zijne maatregelen tot handhaving der algemeene veiligheid geene particuliere belangen zal ontzien, en dat de regering niet aarzelen zoude de verleende genadebewijzen terug te nemen, indien de daarmede begunstigden zich die onwaardig maakten.

In de Londensche *Times*, en wel in hetzelfde nommer waarin het Fransche gouvernement weder met buitensporige hevigheid wordt aangevallen, wordt het volgende uit Parijs berigt: » Het gerucht van de voorgenomen opheffing van het ministerie van algemeene politie is geheel onwaar. Welke verandering ook in het kabinet plaats grijpe, dat departement is zoo gewigtig geworden, en is gebleken zoo nuttig te zijn, dat het als volstrekt onmisbaar kan worden beschouwd. Zijne inrigting is veel doeltreffender dan tijdens het Keizerrijk, en wat er ook buiten'slands van gedacht worde wegens zijnen naam en de herinneringen van een vroegeren tijd, de politie, zoo als zij thans wordt uitgeoefend, wordt door het land beschouwd als een waarborg voor de orde en de veiligheid tegen toekomstige onheilen. De minister van algemeene politie, de heer de Maupas, mag gezegd worden de vermaning van Lodewijk Napoleon te hebben verwezenlijkt: » zorg dat de goeden gerust zijn en de boozen sidderen."

DUITSCHLAND.

Volgens eene telegraphische depêche uit Berlijn van den 14den dezer was tegen den volgenden dag eene bijeenkomst der tolconferentie aangezegd geworden.

Eene den 14den verschenen koninklijke verordening regelt de betrekkingen der afzonderlijke ministerien tot den president-minister, ten einde aan dezen het overzigt over de verschillende takken van inwendig beheer gemakkelijk te maken, en hem in staat te stellen de noodzakelijke eenheid te handhaven en den Koning omtrent gewigtige maatregelen van bestuur in te lichten. Volgens het bij die verordening bepaalde moet elk chef van een departement over alle belangrijke administrative maatregelen vooraf met den eersten minister in overleg treden; wanneer eenige maatregel de koninklijke goedkeuring vereischt, dan moet het rapport vooraf den eersten minister medegedeeld worden, die het met zijne aanmerkingen den Koning voorlegt. Wanneer een departementschef over eenige zaak betreffende zijn departement den Koning eene mondelinge voordragt doet, dan moet hij den eersten minister daarvan verwittigen, ten einde deze daarbij zou kunnen tegenwoordig zijn. De gewone voordragten van den minister van oorlog zijn hiervan uitgezonderd.

— In de *Preussische Wehrzeitung*, een aan het krijgswezen gewijd blad, leest men het volgende: » Bij al de betuigingen van vredelievende bedoelingen is het opmerkelijk, dat tegenwoordig in Frankrijk voor de wapening der vestingen, inzonderheid aan de zeekust, veel gedaan wordt, waarvan de dagbladen geen melding maken. Van een onzer vrienden, die dezer dagen uit Frankrijk teruggekeerd is, ontvangen wij de mededeeling dat bijv. in Cherbourg onlangs een geheel park artillerie uit Rennes aangekomen is om de vestingwerken dier haven te wapenen; dat in de afgezonderde forten bij Parijs alsmede te Vincennes de equipages van den trein zorgvuldig geïnspecteerd en tot de dienst ingerigt worden, en dat bij alle oefeningen en manoeuvres blijkbaar de voorbereiding tot eene welligt spoedig noodzakelijke velddienst op den voorgrond staat. Ook in dit opzigt wordt ons de toestand van het Fransche leger voor het oogenblik als voortreffelijk afgeschilderd. Voor de cavalerie wordt meer gedaan dan nog ooit het geval is geweest, en de verbeteringen bij dit wapen zijn in het oog vallend, voor wie zich den toestand der Fransche ruiterij tijdens de restauratie en de regering van Lodewijk Philips herinnert."

PORTUGAL.

Volgens de tijdingen uit Lissabon van den 9den dezer, scheen het tijdstip van de zamenstelling eener nieuwe Cortes-vergadering nog niet nader te komen. Intusschen had het gouvernement eene hervorming der stedelijke octrooijen van Lissabon voorgenomen, die den handel aldaar bevorderen en den prijs der levensmiddelen verlagen zoude, en volhardde het bij de hervorming der voor het handelsverkeer belemmerende verordeningen op den uitvoer van portwijn, niettegenstaande den tegenstand van vele belanghebbenden. In de dagbladen van Oporto was de regering deswege heftig aangevallen en zelfs het leven en het eigendom des ministers van binnenlandsche zaken, welke in die streek groote landgoederen bezit, bedreigd. In het regeringsblad van den 8sten dezer is daarop geantwoord in een hoofdartikel hetwelk het doeltreffende dier maatregelen betoogt en verklaart dat de regering elke poging tot rustverstoring met kracht zal bedwingen.

ENGELAND.

De Londensche bladen van gisteren, den 15den dezer, berigten dat de Hertog van Wellington den vorigen dag, op zijn zomerverblijf Walmer-Castle nabij Dover, des ochtends onpasselijk geworden en des namiddags na herhaalde toevallen overleden is.

De *Times* zegt daarvan het volgende: » Zoo iets heden Engelands smart over den dood van den grootsten zijner zonen kan verzachten, het is de herinnering dat de nu gesloten levensloop geen pligt onvervuld heeft ge-

laten, geen eerbewijs heeft gemist. Den Hertog van Wellington viel alles ten deel wat in het bereik van 's menschen natuur ligt en wat de roem geven kan. Zijn levensloop was een lange wolkenlooze dag, van den morgen tot den avond gevuld met roemruchtige daden, bezield met onvermoeiden ijver voor 's lands dienst, bestuurd door nimmer weifelende regelen van pligt en staatsbeleid. Hij klom door eene snelle aaneenschakeling van nimmer overtroffen daden tot eene stelling waartoe geen ander hier te lande ooit gekomen was. De plaats die de Hertog van Wellington in 's lands raadzalen en in ons volksleven had ingenomen, kan niet weder worden bezet. Er is niemand overig in het leger of in het Parlement die met zoo groot gezag kan handelen en spreken. Er is niemand in wien de verdienste en de waarde dezer natie in die mate als verpersoonlijkt zijn. Doch de lengte zijner levensdagen en de veelvuldigheid der door hem onophoudelijk bewezen diensten gedenkende, moeten wij ons de woorden des Romeinschen redenaars toevoegen: » Leert eenmaal zeggen dat het leven lang genoeg geduurd heeft ", want een sterveling zijnde, konde hij niets meer aan zijnen roem of aan onzen eerbied voor hem toevoegen. Het scheen als of de natuur zelve hare onverzettelijke perken voor hem verruimde en als of de gebreken des ouderdoms op dat geëerde hoofd niet zoo zwaar wilden drukken. Geheele menschengeslachten waren voorbijgegaan in den tusschentijd tusschen zijne eerste wapenfeiten en de laatste raadgevingen zijner grijze ervaring, tot dat door eene in de historie voorbeeldelooze lotsbeschikking, de man die de hoofdrol in de geschiedenis van meer dan eene halve eeuw had gespeeld, den laatsten zijner tijdgenooten overleefde en alle levende heugenis zijner daden met zich in het graf neemt. Aan welk eene eeuw, aan welk een land, aan welke groote daden was dat leven niet zegenrijk gewijd! Deszelfs verbazende langdurigheid; de veelvuldigheid der door hem beleefde veranderingen en gebeurtenissen; het nimmer wisselende geluk hetwelk al zijne stappen vergezelde van de eerste zegepraal zijner jeugdige dapperheid in den Indischen oorlog, tot aan de laatste raadgevingen die de souverein en de natie met vertrouwen van den grijzen staatsman ontvingen; de onwrikbare vastheid van karakter die tegen elk bezwaar en elken voorspoed evenzeer bestand was; de onveranderlijke gehechtheid aan dezelfde bedoelingen, dezelfde beginselen, dezelfde pligten, die niet gestoord werd door de hartstogten der jeugd noch verslapt door de eerbewijzen en de genietingen van een rustigen ouderdom; dat alles maakt het leven van den Hertog van Wellington tot een gansch eenig verschijnsel in de historie. In hem althans zal het nageslacht een karakter vinden, dat hooger stond dan de hoogste en mildste gaven der fortuin. Kan hij met regt een *held* genoemd worden, het is omdat hij zich steeds grooter toonde dan zijn eigen geluk, en de verzoekingen te boven kwam waardoor andere menschen van even grooten geest maar van minder zelfbeheersching, de hun door hun lot toegedachte hoogte niet bereikt hebben. Men kan hem geene eer aandoen door eene vergelijking zijner veldheers- of staatsmansloopbaan met die van Alexander, Caesar of Napoleon. De geweldadigheid, de eerzucht, de tegenspoeden en de misdaden, die eigenlijk de vermaardheid van deze mannen, zoo niet hunne grootheid uitmaken, zijn vreemd aan Wellington's leven. Nimmer op het slagveld overwonnen, trok hij het zwaard nooit om grondgebied te veroveren, maar alleen voor de onafhankelijkheid van Europa en voor het behoud zijns lands. Door de dankbaarheid van Europa en van zijne landgenooten verheven tot den hoogsten trap van magt en aanzien dien een onderdaan der Britsche monarchie kon bereiken, overschreed hij nimmer den pligt des onderdaans. Zijn gansche leven was gewijd aan de zaak van het wettig gezag en de geregelde magt. Waagstukken waardoor andere krijgsoversten soms eene kroon wonnen of het lot der natiën deden keeren, vindt men in zijn leven niet, maar ook niets dat verborgen of geduid behoeft te worden. Alles in dat leven is mannelijk, degelijk, helder; alles draagt éénen stempel, dien van pligtbesef, en getuigt van ééne drijfveer, de liefde voor Engeland en trouw in de dienst der Kroon.

» Zijn karakter was te krachtig om aan verbeelding en gevoel hetzij zwakheid of sterkte te ontleenen. Degelijkheid was de grondtrek van zijn gemoed; zijn scherpe blik, zijn koelzinnig oordeel zag de zaken in hare naakte waarheid. Van hier de uiterste stiptheid in woord en daad; hij haatte veinzerij even als overdrijving. En alleen een zoo bedaard en koel speler kon winnen, waar zooveel op het spel en de kans zoo hagchelijk stond als in Spanje of te Waterloo. Zijn moed was geen blindheid voor het gevaar, geene zelfbedwelming: het was de ware en hoogste moed die met helder zelfbesef, met juist inzigt en bepaald opzet gepaard gaat.

» In vindingrijkheid, in diepzinnigheid is hij door anderen overtroffen, maar in schranderheid niet; en deze ademde in zijne redevoeringen, in zijne talrijke legerberigten, alle kernig en veelbeduidend zonder zwier.

» Door afkomst, karakter en beginselen aan de zaak der Britsche aristokratie gehecht, begreep de Hertog van Wellington evenwel, dat de ware magt van den adel in deze eeuw gelegen is in gehechtheid aan constitutionnele staatsbeginselen en in opregte erkenning van de regten des volks. Beter dan iemand anders in staat om volksbewegingen met geweld te fnuiken, temperde hij ook daarbij den moed door wijsheid en zachtzinnigheid, en met het vaste voornemen om des noods het staatsgezag met den sterken arm te schragen, ging hij echter anderen voor met vredestichtende opofferingen aan de redelijke eischen der natie.

» Hoewel meer dan iemand anders afkeerig van gemaakte vroomheid, was hij niet ongevoelig voor den verheven invloed der godsdienstige waarheid, en stipt in de waarneming der voorschriften en openbare plegtigheden der Anglicaansche kerk. Hij bewees milddadigheid aan een ongeloofelijk groot aantal hulpbehoevenden, maar zonder ophef. Elke maatschappelijke pligt, elke plegtigheid, elke feestvreugde vond hem gereed tot hartelijke deelneming. In zijn ouden dag ging zijne ingenomenheid met de vermaken der fatsoenlijke zamenleving soms verder, dan met de waardigheid des ouderdoms en het aandenken aan zijn manhaftig leven bestaanbaar was. Maar dit was eigenlijk dezelfde karaktertrek, dezelfde zucht om niets ten halve te doen, die hem tot een zegerijken veldoverste, tot een der uitstekendste staatsbestuurders der wereld en tot een der beschikkers van Europa's lot maakte.

» Arthur Wellesley, de groote Hertog van Wellington, was het ware model, het volmaakte beeld van een Engelschman; en hoe genegen men ook pleegt te zijn om aan menschen van vroeger eeuwen lof toe te kennen dien men aan tijdgenooten misgunt, wij weten in de lange reeks onzer krijgsoversten en edelen niemand te vinden, die, in al zijn wezen en daden beschouwd, gelijkgesteld kan worden met den man die nu is heengegaan maar eene eeuwige gedachtenis zijns naams achterlaat."

— De met het bestuur van het openbaar onderwijs belaste commissie van den ministerraad heeft de schoolopzieners aangeschreven zooveel mogelijk behulpzaam te zijn tot de uitvoering van het door het hoofdbestuur voor de schoone kunsten ontworpen plan, om de beginselen der teekenkunst tot een bestanddeel der nationale opvoeding te maken. Het voornemen is, de eenvoudigste beginselen van het teekenen in alle scholen te doen onderwijzen, die gezind zijn zelve een klein gedeelte der daartoe noodige kosten te dragen, en vervolgens de hiervoor geschikt bevonden leerlingen toe te laten op eene hoofdteekenschool in elke stad. » Men zal het gewigt van het nieuwe plan begrijpen — zegt de *Times* — wanneer men bedenkt dat geen poging om in onze manufacturen smaakvolle teekeningen in zwang te brengen, wezenlijk zullen baten, zoolang het publiek, de verbruikers, in dit opzigt zoo onkundig blijven als zij thans meestal zijn."

NOORD-AMERIKA.

Volgens de berigten uit New-York van den 4den dezer is het stoomfregat de *Missisippi* aldaar teruggekomen. Men weet dat dit fregat voor de sinds lang voorgenomen expeditie naar Japan uitgerust was, maar toen het geschil met Engeland over de visscherijen opkwam, naar de noordoostelijke wateren gezonden is, om des noods de Noord-Amerikaansche visschers aldaar tegen de Britsche kruisers te beschermen. De terugkomst van dit schip bevestigt het vooruitzigt op de minnelijke vereffening van het geschil.

Overigens behelzen de jongste tijdingen uit New-York geen nieuws van politiek belang, behalve dat op Cuba een aantal personen door de Spaansche overheden waren gearresteerd als medepligtig aan de heimelijke vervaardiging van buskruid en aan het uitgeven en verspreiden van een oproerstokend dagblad.

— Uit eene opgave der werkzaamheden aan de vier muntinrigtingen der Vereenigde Staten gedurende de zeven eerste maanden dezes jaars blijkt, dat er in dien tijd aan gouden geld voor eene gezamenlijke waarde van 78,360,000 gulden is geslagen, dat is ruim zes millioen meer dan in hetzelfde tijdvak van het vorige jaar.

De Londensche bladen behelzen opgaven van een te San Francisco gevestigd handelshuis omtrent de goudproductie van Californie, welke met alle op de plaats zelve mogelijke naauwkeurigheid opgemaakt zijn, doch slechts als de waarheid naderende en als verre van volledig gegeven worden. De slotsom is dat de goudproductie van Californie in 1848 en vervolgens tot 31 December 1851 naar raming opgeleverd heeft eene waarde van 140,931,103 dollars, en van 1 Januarij 1852 tot 30 Junij jl. 33,849,774 dollars, en dus sedert den aanvang der goudgraverij te zamen 174,780,877 dollars.

Hetzelfde handelshuis geeft op, dat de bevolking van Californie (de inwoners van Oregon niet medegerekend), naar de beste berekening, thans omstreeks 240,000 zielen bedraagt, en met het eind des jaars waarschijnlijk tot 300,000 zal gestegen zijn; en dat ook het landbedrijf aldaar en de meeste andere bedrijven in een bloeijenden staat zijn.

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 14 September: 3 pcts. renten fr. 77.05; idem $4^{1}/_{2}$ pct. 103.60.

Londen 14 September: 3 pcts. gecons. $99^{3}/_{4}$, 100; Nederl. werkelijke schuld $2^{1}/_{2}$ pcts. $65^{1}/_{4}$; idem 4 pcts. $99^{3}/_{8}$.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 16den September* 1852.

Heden worden van Regeringswege ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken, vermeld bij § 2 der circulaire in de *Staats-courant* van 29 Junij 1852, verzonden:

1°. opgaven wegens handel en scheepvaart van Groot-Britannie over de maand en de zeven maanden eindigende den 5den Augustus 1852; alsmede der hoeveelheden van verschillende artikelen, welke gedurende de halfjaren, geëindigd den 5den Julij 1850, 1851 en 1852, met accijnsregten zijn belast;

2°. overzigt van den handel der vrije stad Bremen over het jaar 1851.

UITTREKSELS UIT DE VERSLAGEN aangaande den toestand der onderscheiden provincien over het jaar 1851, *door de Gedeputeerde Staten aan de Staten hunner provincie in de gewone Zomervergadering dezes jaars, volgens art.* 162 *der wet van* 6 *Julij* 1850 (Staatsblad *n°.* 39), *ingediend.*

(Vervolg; — zie ons vorig nommer.)

XIII. LANDBOUW. (Vervolg.)

» Uit alle oorden van het gewest ontvangen wij — zeggen de Gedeputeerde Staten van Groningen — gunstige berigten omtrent de ontwikkeling van den landbouw. Veel wordt er gedaan tot verbetering van de ligging en de opbrengst der landerijen. Het wieden en de klaverbouw en stalvoedering worden algemeener. Meer dan vroeger bestaat er ook lust tot onderzoek naar die wetenschappen, die den landbouw doen vooruitgaan en naar hetgeen elders in dit vak geschiedt, waardoor de landbouwer meer en meer de slaafsche gehechtheid aan het bestaande verlaat en zich tot meerdere zelfstandigheid verheft. De prijzen van den grond, zoo in eigendom als van de beklemde landerijen en die in losse huur, zijn in den laatsten tijd steeds gestegen, ja in sommige streken tot eene buitensporige hoogte geklommen, zoodat men daar, naar het oordeel van velen, inderdaad niet met wezenlijk voordeel den landbouw of de veeteelt drijven kan. De prijzen der landerijen loopen natuurlijk zeer uiteen, naar mate van hare meer of min gunstige ligging en geaardheid, zoodat wij het volgende slechts als voorbeelden willen beschouwd hebben van de waarde, welke men in sommige streken aan het bezit of het gebruik van land hecht. Op de beste klei- en zavelgronden zal men den koopprijs per bunder wel kunnen schatten op f 1000 tot f 1600, en die van de landerijen welke met eene vaste huur van bijv. f 10 — f 6 per bunder zijn bezwaard, op f 600 tot f 1200, de losse huur op f 30 — f 80; de gronden zeer in de nabijheid eener stad of in de kom eener gemeente gelegen, niet eens medegerekend. Op zand- en veenlanden kan men de koopwaarde van de reeds ontgonnen bouw- of weilanden in vrijen eigendom op f 200 tot f 800, de huur op f 12 tot f 40, de veen- en heidegronden in koop op f 150 tot f 100 schatten. Enkele goede kleilanden, die voor de vlasteelt bijzonder geschikt zijn, worden tot dit oogmerk in het Westerkwartier wel eens voor f 120 tot f 160 verhuurd, maar dit kan natuurlijk niet ieder jaar hiermede plaats hebben."

De in deze provincie gevestigde maatschappij van landeigenaren en

vastbeklemde meijers blijft steeds afnemen: zij telt thans slechts 54 leden; het kapitaal aan bij hen uitstaande voorschotten, bedraagt f 284,900. Om den verderen achteruitgang en de eindelijke slooping dezer belangrijke instelling voor te komen, heeft de directie eenige nieuwe reglementaire bepalingen ontworpen en aan het Gouvernement voorgedragen, en zulks in verband met de aan het publiek gegeven gelegenheid om fondsen in pandbrieven der directie te kunnen beleggen.

» Het strekt tot bewijs van den geest van vooruitgang, die algemeen bij de landbewoners in dit gewest heerscht, dat de Amerikaansche arendploeg, waarvan in 1851 20 stuks onmiddellijk uit Noord-Amerika zijn ingevoerd en vele alhier nagemaakt, met, in de meeste gevallen, goed gevolg is in gebruik gekomen, onder anderen in de gemeenten Adorp, Baflo, Bierum, Haren, Loppersum, en Winsum, zijnde hij reeds in 1850 te Kloosterburen, Warffum, Uithuizen en Ulrum ingevoerd. De heer C. J. Borgman, te Kloosterburen, heeft door de eerste invoering van dit werktuig, in 1850, den landbouw van dit gewest zeer aan zich verpligt. Men kan, volgens de ontvangene opgaven, daarmede dieper ploegen, dan met den gewonen voetploeg, en met minder trekkracht, hetgeen op ongeveer een derde begroot wordt. Onder Baflo, Warffum en Winsum meende men dan ook dat dit werktuig eerlang geheel algemeen zoude zijn. Te Warffum heeft men dit denkbeeld van den arendploeg ook toegepast op den ploeg, waarmede tusschen de rijen koolzaad geploegd wordt. Proeven met dit arendploegje, aldaar genomen, hebben aanvankelijk zeer goed voldaan. Ook is daar bij den heer G. Reinders, op den Noordpolder, uit Noord-Amerika aangekomen een soortgelijke driepaards-voetploeg, welke voor'shands bijzonder geschikt schijnt om met voordeel op de zware kleigronden van het Westerkwartier ingevoerd te worden, ter vervanging van den aldaar gebruikelijken radploeg. Bij denzelfden is ook in gebruik gekomen een houten hooihark uit Noord-Amerika, welke zeer goed voldaan heeft, en wordt er nog eene tweede aanzienlijke bezending arendploegen uit Noord-Amerika verwacht. De vroeger ingevoerde grondwoeler of ondergrondsploeg (hier ook aardwroeter of wroetploeg genoemd) begint meer en meer algemeen te worden. Te Hoogezand heeft een ijverig landbouwer zich ook de driebalkige vorenegge uit de verzameling voor den landbouw te Groningen aangeschaft en dit aanvankelijk met zeer goed gevolg. De vroeger bekende kweekegge, koolzaadsleep en de aankard-ploegen verspreiden zich meer en meer. Het in 1847 door het genootschap van Nijverheid te Onderdendam ingevoerd dorschwerktuig uit Noord-Amerika, en de drie in het kanton Onderdendam in gebruik zijnde, na hetzelve nagemaakte dorschwerktuigen, voldoen bij voortduring zeer goed terwijl stroo en graan hierbij veel frisscher blijven dan bij de gewone manier van dorschen. Te Zuidbroek eindelijk is een nieuwe hakselsnijder, van Duitsch maaksel, ingevoerd.

» Ten aanzien van nieuwe gewassen heeft men proeven genomen 1°. te Ezinge, met roode Engelsche tarwe, welke een goed gewas heeft opgeleverd van ruim 24 Nederl. mud per bunder, wegende 71 pond, en waarbij geen brandkoren bespeurd is. Hetzelfde gewas is te Oude Pekela aangekweekt, opbrengende 19 mud per bunder en tot een gewigt van 75 pond; 2°. de Engelsche tweerijige zomergerst, in 1850 door de Commissie van landbouw ingevoerd, heeft te Finsterwolde niet; maar op den Uithuisterpolder wel voldaan, alwaar zij 40 mud van het bunder opbragt, tot een gewigt van 64 pond, en welke zeer goed voor de pellerijen voldeed, beter dan de (mede tweerijige) chevalier-gerst, als zijnde dunner van bast en de gort beter in het gebruik; 3° onder de Leek verdient de teelt van Engelsch raygras de aandacht; 4°. proeven met Seradelle te Haren, met Lucerne te Oude Pekela en met de Ulluco te Appingadam genomen, schijnen nog niet tot navolging te hebben opgewekt.

» Tot verbetering der paardenteelt hebben eenige ingezetenen van Nieuw Beerta zich vereenigd tot den aankoop van een uitmuntenden hengst van Oldenburgsch ras. Deze is door de commissie voor de paardenfokkerij de premie waardig gekeurd, heeft eenige merrien gedekt, doch is gestorven. De proeven van Engelsche (Leicester-) schapen worden voortgezet, onder anderen te Haren, Visvliet, onder Grijpskerk, Warffum en Zuidbroek. Zij geven goede uitkomsten, vooral ten aanzien der kruising met inlandsch ras, dat hierdoor eene bijzondere geschiktheid tot spoedige vetwording en voor den uitvoer naar Engeland meer waarde verkrijgt. De vroeger door de commissie van landbouw ingevoerde Engelsche (Coleshill-) varkens, voldoen bij voortduring uitmuntend, ook tot kruising met de inlandsche soort, en zullen eerlang door de geheele provincie algemeen zijn.

» Onder de toepassing van nieuwe vindingen, vestigen wij de aandacht op het zoogenaamde kleigraven of woelen (eene uitvinding in 1839, van Wypko Friedriks Gruben, destijds landbouwer in Noordbroeksterhamrik), waardoor de waarde van vele landerijen alleraanmerkelijkst gerezen is. Op eene vrij groote schaal is men hiermede bezig aan de Zuidoostzijde van het Damsterdiep, waar de bovengrond weinig vruchtbaar is, de ondergrond daarentegen uit eene zeer goede klei bestaat, welke laatste, ter diepte van 10 tot 20 en meer palmen uitgegraven, over het land gevoerd en met den bovengrond vermengd wordt. Landerijen, welke vroeger alleen voor de teelt van haver geschikt waren, leveren nu een goed gewas van koolzaad, gerst, tarwe en dergelijke zwaardere vruchten op. Als de klei niet al te diep zit, kost zulk eene bewerking f 60 of f 70 per bunder, doch oefent gedurende een geruimen tijd hare nuttige werking uit. Als bewijs daarvan diene, dat een stuk land te Nieuw-Scheemda, op genoemde wijze met klei bemest, 6 jaren koolzaad en 2 jaren geel mosterdzaad achtereenvolgens gedragen heeft, zonder eenige verdere bemesting te behoeven; zijnde de opbrengst gedurende die 8 jaren door elkander geweest 20 mudden zaad, per bunder. Op andere landen, waar op eene Ned. el diepte geen klei, maar darg zit, graaft men op geregelde afstanden 1 Ned. el breede en diepe greppels waarvan de grond op het midden der akkers gebragt wordt, en waardoor eene zeer nuttige betere afwatering aan den bodem gegeven wordt: iets dat van groot belang mag genoemd worden in ons gewest, waar de waterstand over het algemeen veel te hoog staat.

» Ter duurzame verbetering der zandgronden gaat men, onder Blijham, Oude- en Nieuwe Pekela, Veendam en omstreken, voort met het overbrengen van vruchtbaar slijk uit den Dollard, zelfs op reeds beteelde bouwgronden, als deze te schraal of te veel met roodoorn (oerachtige zandgrond) bezet zijn. Hetzelfde geschiedt onder Veendam ook wel met schraal grasland. Vroeger reeds zijn onder Zevenhuizen (gem. Leek) schrale stukken zandgrond, door overgebragte klei uit de Aduarder-lent, verbeterd.

» Eindelijk mogen wij niet onvermeld laten, dat het Zijne Majesteit den Koning behaagd heeft, aan de landhuishoudkundige school te Groningen ten geschenke te geven een werktuig om droogpijpen (drains) te maken. De hiermede aanvankelijk genomene proeven wel voldoende, heeft het bestuur dier school dit werktuig in gebruik gegeven aan eenen steenbakker, onder voorwaarde, dat de hiermede gemaakte droogpijpen algemeen verkrijgbaar zouden gesteld worden en tegen eenen matigen prijs. Het laat zich dus aanzien, dat de nieuwe handelwijze, om de landerijen droog te leggen, hier eerlang beproefd zal kunnen worden."

Werkte de mingunstige weêrsgesteldheid van de vier eerste maanden van 1851 nadeelig op alle veldgewassen, veel van de daardoor veroorzaakte schade is door het gunstige weder van de maand Julij hersteld. De wintergerst en de paardeboonen hebben het meest geleden; en de rogge heeft op klei- en zavelgronden een zeer geringen oogst opgeleverd. De roestziekte die verscheiden jaren in het noorden der provincie de rogge had benadeeld en velen van die teelt had doen afzien, heeft in 1851 niet bijzonder sterk geheerscht. De qualiteit der tarwe was zeer goed, zoodat zij in gewigt en in prijs de buitenlandsche oude tarwe veel meer naderde dan in vele jaren het geval geweest was; de commissie van landbouw meent, dat de ruime verspreiding in de laatste jaren van betere buitenlandsche tarwe-soorten tot zaaizaad, veel tot deze goede uitkomst heeft toegebragt. De aardappelen hebben door de rotziekte, vooral op de kleilanden, naauwelijks de helft van een gewonen goeden oogst opgeleverd; eene vroegere poting en de zorg voor een goed doorlatenden ondergrond, bloken op nieuw de beste hulpmiddelen tegen de ziekte te zijn. De vroeger in deze provincie zoo belangrijke aardappelteelt is thans, bijzonder op de kleigronden, geen zesde meer van hetgeen zij voorheen was; op de zandgronden heeft zij zich echter uitgebreid sedert de ziekte zich voor het eerst vertoonde. Het verslag merkt aan dat in Groningen nog altoos te weinig erwten worden geteeld en dat er in den regel te veel koolzaadstroo wordt verbrand, hetwelk voor mestvermeerdering en onderstrooijing van paarden en deels ook tot veevoeder zou kunnen diennn.

Op onderscheiden plaatsen hebben de gewassen van de muizen schade geleden; inzonderheid hebben deze op vele plaatsen in het Oldambt groot nadeel aan de boonenteelt toegebragt en eene menigte best zaad naar hunne holen gesleept, zoodat er arbeiders waren die dit opzamelden en daarvan twee tot drie mudden in de week bijeenbragten.

Al de boonsoorten die in Groningen verbouwd worden, hadden in de laatst voorafgegane jaren, vooral in 1850, veel van eene soort van roest op het blad geleden. Hierom is van dit gewas in 1851 niet veel verbouwd, alhoewel de roest in dat jaar weinig geheerscht heeft.

De tuinbouw en bloemisterij hebben van de ongunstige weêrsgesteldheid van het voorjaar veel nadeel geleden, doch zijn later in het jaar de geleden schade grootendeels te boven gekomen.

» Eene bijzondere melding verdient — zegt het Groningsche verslag — hetgeen reeds sedert langen tijd te Midwolde (in het Oldambt), in gebruik is, op ligten, doch vruchtbaren bodem. Hier verhuren vele groote boeren stukken bouwland bij kleine gedeelten, tot dikwijls zoo aanzienlijke prijzen (bijv. f 96 per bunder), dat zij tot eigen gebruik daarvan geen grootere opbrengst zouden kunnen verkrijgen. Dit land wordt dan door kleine boeren, of arbeiders voor cichorei, aardappelen, erwten, uijen, stamboonen en velerlei moesgewassen, met de meeste zorg gebruikt en is daar een belangrijke bron van welvaart."

In de stad Groningen is de bloemisterij bij voortduring een belangrijke tak van nijverheid, en geeft zij aanleiding tot een aanmerkelijken uitvoer.

Boomgaarden zijn in de provincie Groningen bijna nergens; de boomkweekerijen zijn er nog altoos van weinig belang, te weinig om in de eigen behoeften te voorzien. De houtteelt is mede van geen groot aanbelang, en neemt over het algemeen nog af in omvang, daar het gebruik van boschgrond als bouw- of weiland spoediger rente geeft. Volgens de ontvangen opgaven zijn er slechts 459½ bunders met opgaand of kaphout bezet.

Nopens de marken wordt vermeld, dat onder Haren de marke van Noordlaren geheel, die van Glimmen gedeeltelijk verdeeld is en die van Onnen zal verdeeld worden, zoodra de magtiging om die volgens het opgemaakte plan te verdeelen, zal zijn ingekomen; dat onder Wedde slechts ééne marke bestond, welke verdeeld is; dat onder Vlagtwedde 7 marken verdeeld zijn en 4 nog onverdeeld bestaan; en eindelijk dat onder Onstwedde 4 marken vroeger verdeeld zijn, en er hier alzoo nog slechts ééne, die van Wessinghuizen, onverdeeld overblijft.

De ontginningen welke in 1851 hebben plaats gehad, waren bijna alle van afgeveende dallanden, meest tot bouw- of weiland, en beslaan, volgens de gedane aangiften, te zamen 213 bunders, terwijl hier en daar zeker nog kleiner ontginningen hebben plaats gehad, waarvan geene aangifte geschied is.

Volgens de bekomene opgaven waren in de onderscheidene gemeenten der provincie aanwezig:

hengsten 103; ruinen 13445; merrien en veulens 14277; stieren 1569; ossen 8212; koeijen en kalveren 99308; ezels 30; schapen 86632; varkens 21130; bokken en geiten 1136.

Van algemeene ziekten is het vee bevrijd gebleven; wel vertoonde de longziekte zich op drie onderscheiden plaatsen, maar zij is overal dadelijk beteugeld. Bij het rundvee bepaaldelijk was de groei goed en de handel in koeijen, die naar Holland verscheept worden, in het voorjaar levendig, en tegen goede prijzen; doch in den herfst was de handel in vet vee trager en de prijzen waren niet zoo goed. Op de veemarkt te Groningen zijn in November 1851 op éénen marktdag 1150 en op den volgenden 1000 runderen aangevoerd. In het Oldambt ondervindt de veeteelt veel aanmoediging door den gretigen aankoop van ons best rundvee door handelaren uit Oostfriesland, waardoor veel gelet wordt op den goeden aanfok van hetzelve. Boter is in goede hoeveelheid gewonnen en tot genoegzame prijzen verkocht.

Gunstige berigten worden ook omtrent de paardenteelt medegedeeld, hoewel de handel daarin in dit jaar niet zeer levendig was. De premien uit eene daartoe door het provinciaal bestuur beschikbaar gestelde som, welke aan uitnemende hengsten en merrien zijn toegewezen, bedroegen niet minder dan f 1175, hetgeen op den duur veel tot verbetering van het paardenras, naar men meent, zal toebrengen.

Het aantal schapen vermindert in de heidestreken door de plaats gehad hebbende verdeeling van vele marken en de ontginning dien ten gevolge van vele voor de schaapsteelt anders in gebruik zijnde gronden. Op de kleistreken daarentegen, inzonderheid langs de zeekusten, worden nog vrij wat schapen aangehouden en was de handel daarin dit jaar zeer levendig, vooral in vette schapen, ter verzending naar Engeland. De handel in wol was daarentegen traag en de prijs laag. De inrigting van den handel in wol, die door opkoopers aan de huizen wordt opgekocht, belemmert de verbetering der wol; waarom het allezins betreurd wordt, dat eene poging der stad Groningen, om aldaar eene wolmarkt op te rigten, voor eenige jaren mislukt is.

Varkens zijn, op geringe uitzonderingen na, gezond gebleven. Hun aantal is meer dan voldoende vóór de bestaande behoefte. Van daar de zeer geringe prijs dien de biggen in het voorjaar golden. De prijs van het spek in het najaar was mede niet hoog. Als een bewijs der zwaarte, welke de varkens van Engelsch ras binnen een betrekkelijk korten tijd kunnen bereiken, wordt vermeld dat te Sappemeer in December 1851 een zoodanig varken geslagt is, hetwelk ruim 470 halve Nedl. ponden woog.

(*Het vervolg hierna.*)

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De Audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal op Zaturdag aanstaande den 18den September geen plaats hebben.

Provincie *Zeeland*.

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 25sten September 1852, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zeeland of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Elfde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Middelburg, worden Aanbesteed:

Het voortzetten van de Oeververdediging ter bevestiging van de Koppen der Havendammen van het Kanaal van Terneuzen, bestaande in Rijszinkstukken en Steenbestortingen op den Onderzeeschen Oever en langs het Laagwater.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zeeland te Middelburg en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de Besteding de noodige Aanwijzing in loco worden gedaan, telken dage van drie uren vóór, en drie uren na laag water, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur en den Ingenieur J. Dirks te Terneuzen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

Hertogdom Limburg.

HERBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verwittigt de Gegadigden dat de Aanbesteding, op den 30sten Augustus jl. van het 1ste perceel der Rijs- en Aardewerken met de leverantie van al de daartoe benoodigde materialen, tot voorziening van den Oever der Rivier de Maas in het Hertogdom Limburg onder de Gemeente Eysden, uit hoofde van te hoogen aannemingsprijs, is afgekeurd, en dat eene Herbesteding van dit werk, bij enkele Inschrijving, zal gehouden worden op Maandag den 27sten September aanstaande, des voormiddags ten 10 ure aan het Locaal van het Bestuur te Maastricht.

's Gravenhage, den 9den September 1852.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

Hertogdom *Limburg*.

HERBESTEDING.

De Gegadigden worden verwittigd, dat de op den 9den Augustus jongstleden te Maastricht plaats gehad hebbende Aanbesteding der Opruiming van den Opril der Vijzelbrug over het Kanaal van Luik naar Maastricht, tegenover de Hoenderstraat, uit hoofde van te hoogen aannemingsprijs is afgekeurd, en dat de Herbesteding van dit werk bij enkele Inschrijving nader is bepaald op *Maandag den 27sten September aanstaande*, ter plaatse en op het uur van de eerste Besteding, vóór welken tijd zij bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat te Maastricht inlichting kunnen bekomen ten aanzien van de wijziging in de bepaling nopens den tijd van aanvang, voltooijing en oplevering van het werk.

's Gravenhage, den 16den September 1852.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** De Minister van Finantien brengt bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat gedurende de maanden October, November en December dezes jaars, en niet langer, ten kantore van de Betaalmeesters in de arrondissementen, de voldoening zal plaats hebben der pensioenen ten laste van den Staat, loopende over de 3de drie maanden 1852; zullende gezegde betaling aanvang nemen op Vrijdag den 1sten October aanstaande, en voorts, over opgemeld tijdvak, betaalbaar zijn dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd.

's Gravenhage, den 16den September 1852.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Marine,

voornemens zijnde op den 23sten September 1852, onder zijne nadere goedkeuring te doen Aanbesteden de Levering van:

1400 Mud Gort,
860 » Groene Erwten, en
600 » Graauwe Erwten,

brengt ter kennis van de Gegadigden:

dat de Biljetten van Inschrijving, vóór of uiterlijk op den 22sten September 1852, des morgens vóór twaalf ure, vrachtvrij aan het Departement van Marine te 's Gravenhage zullen behooren te zijn bezorgd, en moeten bevatten de prijzen in Schrijfletters, waarvoor de Gegadigden genegen zijn voornoemde Leveringen op de bij de Bestekken van Aanbesteding omschrevene voorwaarden, per Mud aan te nemen;

dat daarbij tevens zullen moeten worden opgegeven de namen en de voornamen, alsmede de woonplaatsen der Inschrijvers en van derzelver Borgen;

dat de voorzegde Biljetten op gezegeld papier zullen moeten zijn geschreven, geene bij-conditien mogen bevatten noch daarop doorhalingen gedaan;

dat diegenen, welke niet dienovereenkomstig bevonden worden, niet ter mededinging toegelaten, maar ter zijde zullen gelegd worden.

Voorts dat de Bestekken, waarop de voormelde Aanbesteding zal plaats hebben, van heden af dagelijks (Zondagen uitgezonderd) van tien ure des morgens tot twee ure des namiddags voor de Gegadigden zullen ter lezing liggen: ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage, aan de Bureaux van de Directien der Marine te Amsterdam en te Vlissingen, alsmede ter Griffie van den Heer Commissaris des Konings in de Provincie Gelderland, en dat de Monsters, overeenkomstig welke de Gort en de Erwten moeten geleverd worden, ter bezigtiging zullen liggen aan het Departement van Marine te 's Gravenhage, alsmede aan de Bureaux van de Directien der Marine te Amsterdam en te Vlissingen.

's Gravenhage, den 13den September 1852.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

Brengt ter kennis van Zeevarenden, dat aan onderscheidene *Schelde-loodsen* admissie is verleend tot het loodsen van schepen *uit Zee naar de reede van Brouwershaven*, ten einde dit Zeegat van de zuidzijde met hunne vaartuigen tot uitoefening der Loodsdienst te dekken, om de derwaarts bestemde schepen te kunnen bedienen in het geval dat de aldaar kruisbeurt hebbende *Goereesche Loodsboot* niet in het gezigt mogt wezen, gerekend van de lijn, loopende van het *Draaivuur van Schouwen* in de rigting van het westen per regtwijzend kompas; welke lijn alzoo met opzigt tot de bewaking van het *Zeegat van Brouwershaven*, tijdelijk is aangenomen als de noordelijke grens van den Kruispost der Loodsvaartuigen der Monden van de Schelde.

's Gravenhage, den 14den September 1852.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden dat, ter aanduiding van de Westelijke uitstekende drooge punt der Plaat van *Pernis*, in het vaarwater de *Nieuwe Maas*, op de hoogte der haven van *Pernis*, is geplaatst *eene kleine witte ton*, in de navolgende merken en peilingen, als:

Langsmerk: de Toren van *Rotterdam* aan den Zuidkant der boomen van het Schiedamsche Havenhoofd;

Dwarsmerk: de Molen van *Pernis* even bewesten den Lantarenpaal van het *Pernische* havenhoofd;

In peiling: *Pernis*, Zuid ten Westen (miswijzend kompas) in de diepte van 29 palmen bij gewoon laag water.

's Gravenhage, den 23sten Augustus 1852.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Vierde trekking der Tweede Klasse* van de 218de *Staats-Loterij*, op Donderdag den 16den September 1852, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 17487 een prijs van 2500 gulden,
» 3200 » » » 1000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Utrecht zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

Het leveren en plaatsen van Eiken Schotbalken in de Inundatiesluis te Honswijk.

Deze Aanbesteding zal geschieden den dertigsten September 1852, des morgens ten elf ure, in het Koffijhuis de Nieuwen Bak te Utrecht, alwaar van den 24sten September 1852 het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Utrecht.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** Burgemeester en Wethouders der Gemeente Hardinxveld maken bij deze bekend dat de Kermis, zoowel in het boven- als beneden-gedeelte der Gemeente, een aanvang zal nemen op Maandag den 27sten September 1852 en zal eindigen op Zaturdag den 2den October daaraanvolgende.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Burgemeester,
P. M. BROUWER.
De Secretaris,
J. VAN AKEN.

GENERAL STEAM-NAVIGATION-COMPANY.

DIENST *tusschen* ROTTERDAM *en* LONDEN.

DE *MAAL-STOOMPAKKETTEN*

vertrekken met **Passagiers en Goederen:**

Zaturdag 18 Sept. 1852, 's middags ten 2 ure.
Woensdag 22 » » 's morgens » 7 »

Bovendien voor **Vee en andere Goederen:**

De *Giraffe*, kapt. GOODBURN, iederen **Vrijdag.**

De *Attwood*, » CHEESEMAN, iederen **Dingsdag** of **Woensdag.**

De Agenten, W. SMITH en P. A. VAN Es.